

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/54/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124257673
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová ml.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124257673.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, ml., v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. C., t.č. umiestnená v Centre pre deti a rodiny Srdiečko, Signál ohrozenia, o.z., Wolkerova 26, Banská Bystrica, v konaní zastúpená opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. C., t. č. E. F. XX, C. C. a otca: G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nad maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Srdiečko, Signál ohrozenia, o.z., Wolkerova 26, Banská Bystrica.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v každom mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Srdiečko, Signál ohrozenia, o.z., Wolkerova 26, Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 50,- € mesačne, vždy do 15. dňa v každom mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Srdiečko, Signál ohrozenia, o.z., Wolkerova 26, Banská Bystrica, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Súd ruší uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/54/2024-16 zo dňa 04.04.2024 v celom rozsahu

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej len „úrad“ alebo „navrhovateľ“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28. 03. 2024 domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centra pre deti a rodiny Srdiečko, Signál ohrozenia o.z., Wolkerova 26, Banská Bystrica (ďalej len „CDR“) a určenia vyživovacej povinnosti každému z rodičov maloletej podľa ich možností, schopností a majetkových pomerov, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet CDR. Návrh odôvodnil tým, že výchovné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/178/2022-106 zo dňa 26.06.2023 za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane rodičov, aby mohli prevziať starostlivosť o maloletú, nespĺnilo svoj účel. Matka maloletej vedie naďalej túlavý spôsob života, o maloletú neprejavuje záujem v takej miere, žeby chcela prevziať jej osobnú starostlivosť, otec maloletej nemá vytvorené vhodné sociálne, ekonomické a bytové podmienky na to, aby mohol zabezpečovať starostlivosť o maloletú,

jeho domácnosť je prispôsobená len na krátkodobé pobyty maloletej, pričom sa nenašla ani žiadna iná vhodná osoba, ktorá by bola ochotná a schopná prevziať maloletú do svojej starostlivosti. S poukazom na najlepší záujem maloletej, jej zdravý psychický a sociálny vývin, zabezpečenie stabilného a bezpečného prostredia pre maloletú, je preto potrebné pristúpiť k najkrajnejšiemu riešeniu, a to nariadeniu ústavnej starostlivosti nad maloletou.

2. Rodičia na pojednávaní súhlasili s podaným návrhom. Matka s maloletou nie je v žiadnom kontakte, neplní si na maloletú ani vyživovaciu povinnosť. Otec o maloletú prejavuje intenzívny záujem, ale doposiaľ sa mu nepodarilo upraviť si pomery natoľko, aby bol schopný zabezpečiť náležitú starostlivosť o maloletú.

3. Opatrovník maloletej na pojednávaní zotrval na návrhu a žiadal mu vyhovieť.

4. Prokurátor na pojednávaní odporučil vyhovieť návrhu a nariadiť nad maloletou ústavnú starostlivosť a zároveň zaviazat' rodičov prispievať na výživu maloletej podľa ich pomerov a možností.

5. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/124/2019-27 zo dňa 30.05.2019 dočasne odovzdal maloletú do CDR spolu s jej súrodencami. Následne uznesením sp. zn. 37P/124/2019-151 zo dňa 09.03.2020 súd nariadil výchovné opatrenie, kedy bola maloletá spolu so svojimi súrodencami dočasne odňatá z osobnej starostlivosti rodičov a umiestnená do CDR najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Predmetné výchovné opatrenie trvalo od 24.03.2020 do 24.09.2020. toto výchovné opatrenie splnilo účel a maloletá bola následne navrátená do rodinného prostredia Uznesením sp. zn. 38PPOm/2/2022-8 zo dňa 16.09.2022 bola maloletá odňatá z osobnej starostlivosti otca a umiestnená do CDR z dôvodu, že bolo vážne ohrozené zdravie a život maloletej, otec sa s maloletou zdržiaval v lese, v stane, maloletá bola značne hygienicky zanedbaná, zavšivavená, matka sa v tom čase túlala, požívala v nadmernej miere alkohol, opúšťala aj ďalšie jej maloleté deti. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/178/2022 zo dňa 26.06.2023 maloletej nariadil výchovné opatrenie – pobyt za účelom zabezpečenia odbornej pomoci alebo zabezpečenia úpravy rodinných, sociálnych pomerov v CDR, najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.10.2023. Keďže trvanie výchovného opatrenia bolo určené na maximálne 6 mesiacov (od 05.10.2023 do 05.04.2024) Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/54/2024 -16 zo dňa 04.04.2024 opätovne upravil pomery maloletej a maloletú odovzdal dočasne do starostlivosti CDR v rámci konania o nariadenie ústavnej starostlivosti.

6. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

7. Podľa § 54 ods. 2 písm. a) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu.

8. Podľa § 54 ods. 3, 5 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

9. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

10. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa ustanovenia § 221 písm. a) CSP písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých účastníkov konania alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

15. Vzhľadom k tomu, že účastníci konania boli prítomní pri vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku, po ktorom sa vzdali práva podať odvolanie, s poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje odôvodnenie.

Poučenie:

Nakoľko sa účastníci konania vzdali práva podať odvolanie voči vynesenému rozhodnutiu, rozsudok, nadobudne právoplatnosť dňom doručenia poslednému z nich. Prípadné podanie odvolania zo strany účastníkov konania bude preto právne neúčinné.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).